

Overblik: Generelle temaer

Relation

"Forstå din baby"

- At blive mødt og set i sine behov er meget vigtigt for det lille barn: Det giver tillid at vide, at man bliver passet på og kan dele både det gode og det svære.
- Barnet har mange måder at udtrykke sig på: Øjenkontakt, ansigtsudtryk, vokaliseringer og bevægelser.
- At forstå sin babys indre verden er en kæmpe opgave for alle forældre: At være nysgerrig er det vigtigste - ingen hverken er eller skal være perfekte.

Gråd og svære følelser

"Babyens gråd og svære følelser"

- Gråd er ikke farligt for barnet, så længe man som forælder er nærværende og tilbyder trøst.
- Når barnet får gode erfaringer med at blive mødt i svære følelser, giver det barnet en tro på, at svære ting kan overkommes, og at han/hun kan bede om hjælp, når noget er svært.
- Som forælder kan man vise forståelse for sit barns svære følelser med *markeret spejling*.

At være en "god nok" forælder

"God nok: Forstyrrelser og reparationer i relationen"

- Som forælder kan man komme til at stræbe efter altid at være perfekt: Altid at forstå sit barn og møde dets behov. Dette er hverken muligt eller nødvendigt.
- "Forstyrrelser" og misforståelser opstår i alle relationer. Disse forstyrrelser kan repareres.
- Målet er ikke, at barnet skal undgå svære følelser og aldrig må opleve forstyrrelser i relationen, men at barnet skal erfare, at alle følelser kan deles, og at man kan få hjælp, når man har det svært.

Skærmtid

"Skærmtid i småbørnsfamilien"

- Baggrunds fjernsyn forstyrrer både børn og forældre.
- Når forældre er optaget af deres telefon, opleves det af barnet som *fraværende nærvær*.
- Babyer er afhængige af deres forældres nærvær – derfor kan det være en god idé at tage stilling til sit skærmbrug.

Oversigt: 0-2 måneder

Relation og opmærksomhedsinitiering

"Den nyfødtes behov for social kontakt og pauser"

- Babyen er social fra fødslen og har behov for øjenkontakt og at blive talt med.
- Babyen er rettet mod sine forældre og foretrækker at se og lytte til dem frem for andre.
- Babyen er allerede i gang med at skabe forventninger til, om han/hun får svar på fx sine lyde.
- Social kontakt er en stærk oplevelse, og det er vigtigt også at give plads til pauser.

Øjenkontakt/aktivitetsniveau

"Øjenkontakt hos den lille baby"

- Øjenkontakt styrker tilknytningen mellem forælder og baby.
- Synssansen er endnu ikke færdigudviklet: Derfor er det vigtigt at være tæt på.
- Bevægelser og blikretning er forbundet: Når kroppen er i ro, kan babyen bedre fokusere. Bevægelser kan hjælpe babyen med at løsrive sit blik.

Ansigtsudtryk

"Babyen udtrykker interesse"

- Babyen udtrykker ofte interesse ved at rynke eller hæve øjenbrynene, når han eller hun kigger på noget, fx sine forældres ansigter.

"Udviklingen af det sociale smil"

- Babyer begynder at smile, når de er 4-8 uger gamle.
- Babyen lærer at smile, når han/hun selv bliver smilet til.

Vokalisering

"Derfor skal du tale baby-sprog"

- Babyen er mere opmærksom, når forældrene taler babysprog til ham/hende.
- Som forælder kan man tale med sin baby om, hvad man tror han/hun tænker, føler, oplever og kan lide eller ikke kan lide.

Overblik: 2-4 måneder

Relation og opmærksomhedsinitiering

"Turtagning er med til at udvikle din babys sociale kompetencer"

- Turtagning er, når baby og forælder skiftes til at sige eller gøre noget (lyde, ansigtsudtryk, bevægelser).
- Turtagning giver babyen erfaringer med at være social og kunne påvirke sine omgivelser.
- Forudsætninger for turtagning: At svare umiddelbart og give plads til pauser, så baby får tid til at svare.

Øjenkontakt/aktivitetsniveau

"Øjenkontakt og pauser"

- Babyen er meget optaget af sine forældres ansigter og kigger allermost på sine forældre i denne periode.
- Hvis samspillet bliver for intenst, kigger babyen væk, hvilket er en måde for babyen at regulere sig selv på.

Ansigtsudtryk

"Udvikling af grinet og opbygning af intensitet i legen"

- De fleste babyer begynder at smile mere og grine for første gang.
- De fleste babyer synes, det er sjovt, når forældrene opbygger spænding og intensitet i legen.
- Det er vigtigt at være opmærksom på babyens signaler, ift. om legen bliver for intens.

Aktivitetsniveau

"Hvad fortæller din baby dig med sine bevægelser?"

- Babyen bevæger sig typisk mere, når han/hun oplever stærke følelser - både positive eller negative.
- Babyen bruger også bevægelser som en del af turtagningen - bevægelser er også kommunikation.

Overzicht: 4-8 måneder

Relation og opmærksomhedsinitiering

"Sociale lege – forudsigelighed og overraskelse"

- Sociale lege giver forudsigelighed og giver babyen mulighed for at øve sig i at tage initiativ. Babyen lærer, at han/hun er betydningsfuld i sociale relationer.
- Små variationer kan være sjove og spændende for babyen.

Øjenkontakt

"Øjenkontakt skaber tryghed til udforskning"

- Babyens interesse for omgivelserne stiger.
- Babyen tjekker til gengæld oftere ind med sine forældre.
- Når forældrene er nærværende, giver det babyen tryghed til at udforske omgivelserne.

Ansigtstudtryk

"Når babyen bliver frustreret"

- Frustration opstår typisk, når babyen vil noget, men endnu ikke kan.
- Frustration er en vigtig følelse – den motiverer babyen til at kæmpe videre for at opnå sit mål.
- Nogle gange er der blot brug for støtte eller opmuntring – ikke at forældrene fjerner kilden til frustration.

Vokalisering

"Babyens lyde – balance mellem svar og pauser"

- Babyen begynder at tage mere initiativ med stemmen. Det hænger sammen med babyens tidligere erfaringer med at få svar.
- At snakke med sin baby handler om at finde balancen mellem at svare, men også huske at give plads til pauser.

"Sådan kan du besvare din babys lyde"

- Man kan svare sin baby på forskellige måder: Både med smil, berøring, imitation af babyens lyde eller ved at sætte ord på.
- Når forældre sætter ord på babyens følelser, tanker og oplevelser kan det styrke tilknytningen.

Aktivitetsniveau

"Babyrettede bevægelser"

- Babyen kigger i længere tid, smiler mere og bliver mere engageret i samspil og udforskning, når forældre laver baby-rettede bevægelser.

Overblik: 8-12 måneder

Relation og opmærksomhedsinitiering

"Fremmedangst og separationsangst"

- Babyen begynder at udtrykke frygt og ængstelse i relation til fremmede (fremmedangst), og når de bliver adskilt fra forældrene (separationsangst), som et udtryk for selektiv tilknytning til forældrene.
- Det er vigtigt at imødekomme babyens behov for nærhed og tryghed.

"Social refereren"

- Babyen bruger sine forældres reaktioner, især i nye, ukendte situationer, til at finde ud af, om en situation er tryk eller utryk.

Øjenkontakt

"Fælles opmærksomhed"

- Babyen udvikler evnen til fælles opmærksomhed. Det giver mulighed for at være sammen om noget fælles tredje.
- Fælles opmærksomhed er betydningsfuldt for babyens senere kognitive, sproglige og sociale udvikling.
- Forældrene kan støtte ved fx at læse bøger, synge, og lave giv-tag lege.

Ansigtudtryk/aktivitetsniveau

"Øget bevægelsesfrihed"

- Babyen begynder at bevæge sig rundt og udforske mere selvstændigt.
- Babyen udtrykker både mere glæde og frustration, når han/hun begynder at kravle.

Vokalisering

"Babyens sproglige udvikling"

- Babyens sprogforståelse blomstrer gennem turtagning i det sociale samspil.
- Babyen har nemmere ved at lære sproget, hvis der tales om ting, som han/hun er interesseret i.